

РЕШЕНИЕ

№ 1127

гр. София, 27.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-В СЪСТАВ, в публично заседание на тридесет и първи януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Анелия Маркова

Членове: Пепа Маринова-Тонева
Георги Стоев

при участието на секретаря Кристина П. Георгиева
като разгледа докладваното от Георги Стоев Въззивно гражданско дело № 20231100501761 по описа за 2023 година

Въззивното производство е образувано по подадена в законоустановения срок въззивна жалба на ищеца ЗАД „А.Б.” срещу решение № 13183 от 21.11.2022 г., постановено по гр.д. № 58301/2021 г. по описа на СРС, 68 състав, с което са отхвърлени предявените срещу ЗАД „Б.В.И.Г.” АД искове с правно основание чл. 411, изр. 2 КЗ за сумата от 774,52 лв., представляваща неизплатената част от платено от ищеца обезщетение по застраховка „Каско” по щета № 0300/17/777/502000 за имуществените вреди на автомобил „Хюндай и20“ с рег. № *****, причинени от настъпило на 25.03.2017 г. в гр. София ПТП от виновно противоправно поведение на лице, чиято гражданска отговорност е застрахована при ответника, както и с правно основание чл. 86 ЗЗД за сумата от 300 лв., представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата за периода 22.11.2017 г. – 11.10.2021 г.

Въззивникът счита, че решението е неправилно поради допуснати съществени нарушения на процесуалните правила и необоснованост, като поддържа, че между страните е било безспорно обстоятелството, че гражданската отговорност на виновния за ПТП водач на МПС е била застрахована при ответника – този факт е бил изрично признат от ответната страна, а и се установява от факта на извънсъдебно частично плащане на претендираното регресно вземане. Счита, че от събраните по делото доказателства се установяват всички други елементи от фактическия състав на спорното право, поради което моли решението на СРС да бъде отменено, а предявените искове бъдат уважени изцяло.

Въззиваемият ЗАД „Б.В.И.Г.” АД счита, че въззивната жалба е неоснователна, а първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено.

Софийски градски съд, след като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на страните, намира за установено следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Първоинстанционното решение е валидно и допустимо. Същото е неправилно по следните съображения:

По иска с правно основание чл. 411, изр. 2 КЗ:

С плащането на застрахователното обезщетение застрахователят встъпва в правата на застрахования срещу причинителя на вредата или срещу лицето, застраховало неговата гражданска отговорност. За възникване на регресното вземане е необходимо да се установят следните факти: да е сключен договор за имуществено застраховане, в срока на застрахователното покритие на който и вследствие виновно и противоправно поведение на водач на МПС, чиято гражданска отговорност е застрахована при ответника, да е настъпило събитие, за което ответникът носи риска, като в изпълнение на договорното си задължение ищецът да е изплатил на застрахования застрахователно обезщетение в размер на действителните вреди. Съобразно разпоредбата на чл. 154 ГПК ищецът следва да установи горепосочените обстоятелства, а в тежест на ответника е да докаже, че е погасил претендираното вземане.

Между страните не се спори, а и от представената застрахователна полица № 16-0300/218/5001293 се установява, че между ищеца и „Сожелиз България” ЕООД (като собственик) е съществувало валидно правоотношение по договор за имуществена застраховка „Пълно Каско“ на лек автомобил марка „Хюндай и20“ с ДК № *****, със застрахователно покритие за периода 31.07.2016 г. – 31.07.2017 г. От представените писмени доказателства (уведомление за щета, протокол за ПТП, документи по образуване при ищеца щета, платежно нареждане, фактури) се установява, че в срока на действие на договора на 25.03.2017 г. е настъпило застрахователно събитие (ПТП), което представлява покрит риск по клаузата „Каско“ и за което застрахователят (ищецът) е изплатил обезщетение на сервиза, поправил причинените на застрахованото имущество вреди, респ. на неговия собственик, в размер на общо 2347,91 лв.

Събраните писмени доказателства и заключението на САТЕ еднозначно установяват механизма на процесното ПТП – видно е, че на 25.03.2017 г. около 20:00 ч. л.а. „Хюндай и20“ с рег. № ***** е бил паркиран в района на бул. „*****“ в гр. София, като по същото време л.а. марка „Фолксваген Голф“ с рег. № ***** се е движил по бул. „Мадрид“ в посока от бул. „Д. Николаев“ към ул. „Богдан“ и в района на № 47, поради неупражнен достатъчен контрол над управлението от водача, реализирал ПТП с паркирания л.а.

„Хюндай и20“ – с предна част го ударил в задна лява част, като вследствие на удара л.а. „Хюндай и20“ се е отклонил вдясно и се е ударил и качил на тротоарната площ. Така описаният механизъм на ПТП се установява от заключението на САТЕ и представените по делото уведомление за щета и протокол за ПТП. Последният представлява официален документ, който се ползва с материална доказателствена сила относно извършените пред длъжностното лице изявления и действия (арг. чл. 179, ал. 1 ГПК). Макар и автоконтрольорът да не е станал свидетел на събитието и изводите му относно механизма да нямат обвързваща доказателствена сила, той е посетил местопроизшествието и е съставил схемата на ПТП съобразно констатираната на място пътна обстановка, като е отразил видимите щети на находящите се на място автомобили, сред които е бил и соченият като причина за ПТП „Фолксваген Голф“. При съпоставка на констатираните щети на лек автомобил „Хюндай и20“ (задна броня, заден ляв калник, предна броня и преден ляв калник) и на л.а. „Фолксваген Голф“ (десен фар, предна броня и преден десен калник), както и при съобразяване на извода на вещото лице по САТЕ за наличие на причинна връзка между тях, се налага еднозначен извод, че застрахователното събитие е настъпило при описания в протокола механизъм. В допълнение следва да се отбележи, че документът е подписан от сочения като виновен водач на МПС Д.С.П. и отразява съгласието ѝ със съдържащите се в документа неизгодни за нея факти (механизма на ПТП съобразно нарисуваната схема и описаните обстоятелства – реализиране на удар с паркирания л.а. „Хюндай“ поради недостатъчен контрол над автомобила). В подкрепа на изложеното е и приетата по делото административно-наказателната преписка, съставена въз основа на протокола за ПТП, приключила с влязло в сила наказателно постановление за наложена глоба на Д.С.П. (водач на МПС „Фолксваген Голф“) за допуснато нарушение на чл. 20, ал. 1 ЗДвП. С оглед на изложеното, при съпоставка на констатираните щети на спрелия лек автомобил „Хюндай и20“, както и при съобразяване на извода на вещото лице по САТЕ за наличие на причинна връзка между вредите и описаното произшествие и извънпроцесуалното бездействие на сочения за виновен водач на МПС „Фолксваген Голф“ да упражни правото си на защита срещу издаденото в нейна тежест наказателно постановление, се налага еднозначен извод, че застрахователното събитие е настъпило при описания в протокола механизъм – видно е, че водачът на лек автомобил „Фолксваген Голф“ е нарушил общата норма на чл. 20, ал. 1 ЗДвП, като не е осъществил достатъчен контрол над управляваното от него МПС и с поведението си е причинил ПТП.

Следователно, процесното ПТП е било реализирано противоправно и виновно (съобразно презумпцията, регламентирана в разпоредбата на чл. 45, ал. 1 ЗЗД) от водача на посочения автомобил, като според настоящата съдебна инстанция събраните писмени доказателства и заключението на вещото лице по допуснатата и изслушана в първоинстанционното производство съдебна автотехническата експертиза (неоспорено от страните), обсъдени в съвкупност, установяват пълно и главно механизма на процесното произшествие и причинната връзка между деликта и уврежданията по автомобила. При това положение съдът приема, че увреденият има срещу виновния водач вземане по чл. 45, ал. 1 ЗЗД за обезщетяване на повредите по собствения му лек автомобил „Хюндай и20“. В

изпълнение на задълженията си по валидно сключения договор за имуществена застраховка, ищецът е платил обезщетение за причинените вреди на застрахованото имущество, в резултат на което е встъпил в правата на увредения и за него е възникнало регресно право срещу делинквента, респ. срещу застраховалия гражданската му отговорност застраховател.

В отговора на исковата молба ответникът изобщо не оспорва наличието на валидно правоотношение по застраховка „Гражданска отговорност“ между него и виновния водач, а в открито съдебно заседание от 28.10.2022 г. процесуалният му представител изрично признава този факт. При това положение наличието на застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ към датата на ПТП е безспорно и ненуждаещо се от доказване по делото обстоятелство – приемайки обратното, първоинстанционният съд е допуснал съществено нарушение на процесуалните правила, като е обявил за спорен факт, по отношение на който страните в процеса не спорят и който е следвало да бъде отделен за безспорно обстоятелство с доклада по делото по реда на чл. 146, ал. 1, т. 3 и т. 4 ГПК. Обстоятелството, че в правоотношението по застраховка „Гражданска отговорност“ участва и трето лице, не е пречка този правнорелевантен факт да бъде обявен за безспорен между страните в настоящия процес – доколкото застрахованият водач на л. а. „Фолксваген Голф“ не е страна по делото, силата на пресъдено нещо на съдебното решение няма да се разпростре спрямо него и в евентуален друг процес същият би могъл да се защити пълноценно, като оспори тези факти (което обаче не би било в негов интерес, доколкото наличието на застраховка „Гражданска отговорност“ го освобождава от неговата отговорност да обезщетява причинените на другия участник в ПТП вреди). Същевременно, във въззивното производство е представено извлечение от системата на ответното дружество – копие на застрахователна полица за сключена застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“, касаеща процесното МПС с рег. № ***** и валидна към датата на ПТП. Ето защо, при съвкупна преценка на събраните доказателства и на процесуалното поведение на страните в производството, настоящият въззивен състав намира, че наличието на валидна застраховка „Гражданска отговорност“ между ответника и виновния водач е безспорно обстоятелство между страните по делото и е доказано пълно и главно по делото, поради което ответникът носи отговорност за обезщетяване на причинените от процесното ПТП вреди.

Съгласно заключението на приетата по делото САТЕ, неоспорено от страните, описаните от ищеца щети на застрахования при него автомобил съответстват на механизма на ПТП и са в пряка причинно-следствена връзка с настъпилото застрахователно събитие. Вещото лице установява, че към момента на настъпване на процесното ПТП (в съответствие с разпоредбата на чл. 386, ал. 2 КЗ) за отстраняването на причинените вреди на база средни пазарни цени са били необходими 2014,66 лв. Видно от представеното на л. 81 писмо, издадено от „И.К. Ко“ ЕАД (официален представител на марка „Хюндай“) въз основа на издаденото съдебно удостоверение, процесният автомобил с шаси № NLHBA51BACZ131628 е с обща гаранция от 5 години, считано от първата му продажба на 25.07.2012 г., като към датата на ПТП на 25.03.2017 г. все още е бил в гаранционен срок и това е наложило всички

ремонтни дейности по него задължително да се извършат в сервизите от оторизираната сервизна мрежа на производителя с влягане на оригинални резервни части. Ето защо, в настоящия случай увреденият автомобил е бил отремонтиран във фирмения сервиз на Хюндай (видно и от разясненията на вещото лице в открито съдебно заседание) по цени на официалния представител на марката и ремонтът на причинените от застрахователното събитие щети съобразно приложените фактури и платежни документи възлиза на общо 2347,91 лв. с ДДС. Към посочената сума следва да се добавят и ликвидационните разноски, претендирани от ищеца в размер на 25 лв., който според изводите на вещото лице съответства на обичайните разходи за ликвидация на щета. Следователно, стойността, необходима за възстановяване на увредения автомобил, възлиза на 2372,91 лв. с ДДС, като в този размер е дължимото от ответника застрахователно обезщетение. След приспадане на извънсъдебно платената от него сума от 1598,39 лв. остава непогасен остатък от 774,52 лв., поради което предявеният главен иск се явява основателен и следва да се уважи изцяло.

-

По иска с правно основание чл. 86 ЗЗД:

Задължението на делинквента (на застрахователя на неговата гражданска отговорност) към застрахователя по имуществената застраховка е задължение без срок за изпълнение, към което, с оглед регресния характер на вземането, не може да се приложи разпоредбата на чл. 84, ал. 3 ЗЗД. В случая моментът на извършеното плащане има значение само за възникване на регресното право, а длъжникът изпада в забава след покана съобразно разпоредбата на чл. 84, ал. 2 ЗЗД, вр. с чл. 412, ал. 3 КЗ (в този случай моментът на настъпване на изискуемостта и моментът на поставяне в забава не съвпадат). По делото е представена покана от ищеца до ответника за възстановяване на платеното застрахователно обезщетение по процесната щета, получена от последния най-късно на датата, на която е извършено частичното плащане и е изпратен отговор на ищцовото дружество – 22.11.2017 г. (л. 20-23 от делото на СРС), като 30-дневният срок за доброволно изпълнение по чл. 412, ал. 3 КЗ е изтекъл на 22.12.2017 г. След тази дата при установената основателност на главната претенция ответникът е изпаднал в забава за неплатеното си парично задължение и дължи мораторна лихва за периода от 23.12.2017 г. до 11.10.2021 г. в размер на 301,02 лв. Доколкото акцесорният иск е предявен за по-малка сума, следва да бъде уважен за целия предявен размер от 300 лв., съобразно принципа на диспозитивното начало в гражданския процес, като следва да се отхвърли единствено за периода 22.11.2017 г. – 22.12.2017 г.

Предвид различните правни изводи, до които достига въззивната инстанция, първоинстанционното решение следва да бъде отменено, а предявените искове следва да бъдат уважени изцяло.

С оглед изхода от настоящия спор и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати на въззивника (ищец) направените разноски пред първата инстанция за платена държавна такса (100 лв.), депозит за вещо лице (150 лв.), такса за съдебно удостоверение (5 лв.) и адвокатско възнаграждение, което съобразно наведеното от ответника възражение по чл. 78, ал. 5 ГПК се явява прекомерно – уговореният и платен от

ищеца хонорар за първоинстанционното производство от 720 лв. с ДДС е почти равен на сбора на предявените претенции и съобразно правната и фактическа сложност на делото следва да бъде намален до сумата от 480 лв. с ДДС, т.е. дължимите на ищеца разноси за първата инстанция са в общ размер от 735 лв. На същият се дължат и направените разноси пред въззивната инстанция за държавна такса (50 лв.) и адвокатско възнаграждение (488,94 лв. с ДДС), което не се явява прекомерно, т.е. дължимите за втората инстанция разноси са в общ размер от 538,94 лв.

На основание чл. 280, ал. 3, т. 1 ГПК решението не подлежи на касационно обжалване.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 13183 от 21.11.2022 г., постановено по гр.д. № 58301/2021 г. по описа на Софийски районен съд, 68 състав, като вместо това ПОСТАНОВЯВА:

ОСЪЖДА ЗАД „Б.В.И.Г.” АД, ЕИ*****, със седалище и адрес на управление: гр. София, пл. „****”, да заплати на ЗАД „А.Б.”, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „****” на основание чл. 411, изр. 2 КЗ сумата от **774,52 лв.**, представляваща непогасена част от регресно вземане за платено застрахователно обезщетение по щета № 0300/17/777/502000 за ПТП, настъпило на 25.03.2017 г. в гр. София в резултат на виновното и противоправно поведение на лице, чиято гражданска отговорност е застрахована при ответника, на основание чл. 86 ЗЗД сумата от **300 лв.**, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата за периода от 23.12.2017 г. до 11.10.2021 г., както и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от **735 лв.**, разноси в първоинстанционното производство, и сумата от **538,94 лв.**, разноси пред въззивната инстанция, като **ОТХВЪРЛЯ** иска с правно основание чл. 86 ЗЗД за периода 22.11.2017 г. – 22.12.2017 г.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____